

ROK TRZYDZIESTY

ZESZYT DRUGI

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu im. A. Mickiewicza
i Wyższej Szkoły Ekonomicznej
w Poznaniu

KWARTAŁ DRUGI

WARSZAWA 1968
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Stanisław Borowski, Stanisław Kowalski (zast. redaktora naczelnego), Adam Łopatka, Anna Michalska (sekretarz redakcji), Alfred Ohanowicz (redaktor naczelny), Stanisław Smoliński (zast. red. naczelnego)

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Alfons Klafkowski, Seweryn Kruszczyński, Władysław Markiewicz, Tadeusz Molenda, Tadeusz Szczurkiewicz, Stanisław Waszak, Franciszek Wróblewski, Zbigniew Zakrzewski, Marian Zimmermann

Adres Redakcji

Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Coll. Iuridicum UAM
pokój 87, tel. 546-60

Copyright by

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1967

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 1156+145 egz. Ark. wyd. 36,25. Ark. druk. 28,87. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70×100 cm. Do składania oddano 27 IV 1968 r. Do druku podpisano 20 IX 1968 r. Druk ukończono we wrześniu 1968 r. Zamówienie nr 264/61. S-1/821. Cena zł 30,00

DRUKARNIA UNIwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Prof. Uniwersytetu w Kijowie, dr Igor I. Łukaszyk, <i>Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa a prawo międzynarodowe</i>	1
Adiunkt Instytutu Organizacji Przemysłu Maszynowego w Warszawie, mgr Tadeusz Grzeszczyk, <i>Praktyczna skuteczność działania</i>	11
Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Zbigniew Radwański, <i>Powstanie odrębnej własności lokali</i>	27
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Andrzej Wąsiewicz, <i>Fundusz Gwarancyjny i inne instytucje zbliżone do niego w swych zadaniach</i>	47
Sędzia Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu, dr Leopold Stecki, <i>Odpowiedzialność małżonków za długi w czasie trwania wspólności ustawowej</i>	63
St. asystent Uniwersytetu Warszawskiego, mgr Maria Gintowt-Janekowicz, <i>Zakres mocy obowiązującej dekretu o zobowiązaniach podatkowych</i>	85
St. asystent Uniwersytetu Łódzkiego, mgr Andrzej Zębik, <i>Czyn a przestępstwo ciągłe</i>	103
Prokurator Wojewódzki w Katowicach, mgr Michał Bereźnicki, <i>Z problematyki kryminologicznej niedoborów towarowo-pieniężnych w handlu uspołecznionym</i>	119
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Aleksander Tobis, <i>Wnioski więźniów w postępowaniu o warunkowe zwolnienie</i>	133
Prof. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Władysław Rusiński, <i>Historia gospodarcza i ekonomia polityczna. Podział zadań i formy współpracy</i>	145
Prof. Uniwersytetu Warszawskiego, dr Seweryn Żurawicki, <i>Ekonomia a socjologia</i>	159
Doc. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Stanisław Borowski, <i>O rozwoju demograficznym i ekonomicznym optymistycznie, Uwagi o teorii ludnościowej C. Clarka</i>	167
Dyrektor Centrum Badań Demograficznych Instytutu Nauk Społecznych w Belgradzie, dr Dušan Breznik, <i>Z zagadnień analizy i prognoz ludności zawodowo czynnej</i>	189
Prof. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Janusz Wierzbicki, <i>Perspektywy rozwoju gospodarki funduszowej rad narodowych</i>	199
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Elżbieta Czerwińska, <i>Zależność funduszu rozwoju od wyniku finansowego w przedsiębiorstwie zarządzanym centralnie</i>	219

Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie, dr Andrzej Firlejczyk, <i>System korekty funduszu płac a funkcjonowanie pieniężnego mechanizmu podziału</i>	247
Rzeczoznawca systemu kredytowego w Narodowym Banku Polskim Oddział w Poznaniu, mgr Jerzy Wolniak, <i>Przemiany form organizacyjnych polskiego systemu bankowego w latach 1956—1965</i>	265
Doc. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, dr Jan Ziemiński, <i>Zasado, praworządności jako metoda realizacji funkcji państwa socjalistycznego</i>	285
Doc. dr Andrzej Kwilecki z Instytutu Zachodniego w Poznaniu, <i>Ziemie Zachodnie w badaniach i teorii socjologicznej</i>	305
Doc. Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, dr Janusz Sztrumski, <i>Socjologiczne aspekty bodźców kształtujących działalność produkcyjną człowieka</i>	323
St. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, mgr Andrzej Gaberle, <i>Rozbieżność między sędziami, a ławnikami na tle wymiaru kary. Z badań nad instytucją ławnika w wymianie sprawiedliwości PRL</i>	339

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

E. Wengerek, <i>Przeciw egzekucyjne powództwo dłużnika</i> , Warszawa 1967, Wyd. Prawnicze, ss. 203 (rec. Henryk Mądrazak)	355
J. Sobkowski, <i>Pełnomocnictwo procesowe, jego istota, powstanie i wygaśnięcie</i> , Poznań 1967, Wyd. UAM, as. 376 (rec. Władysław Siedlecki)	358
E. Podbierowa, <i>Ustrój władz miejskich miasta Poznania i główne kierunki ich działalności w latach 1945—1950</i> , Poznań 1967, Wyd. UAM, ss. 435 (rec. Kazimierz Orzechowski)	360
S. Hanausek, <i>Orzeczenie sądu rewizyjnego w procesie cywilnym</i> , Warszawa 1967, PWN, ss. 355 (rec. Edmund Wengerek)	363
J. Borkowski, <i>Zmiana i uchylanie ostatecznych decyzji administracyjnych</i> , Warszawa 1967, PWN, ss. 193 (rec. Witold F. Dąbrowski)	366
A. Chelmoński, <i>Przedsiębiorstwo państwowe wobec organów zwierzchnich</i> , Wrocław 1966, Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Seria A, Nr 116, ss. 164 (rec. Franciszek Longchamps)	369
Z. Żabiński, <i>Umowa rachunku bankowego</i> , Warszawa 1967, Wyd. Prawnicze, ss. 188 (rec. Wojciech Siuda)	373
W. Morawiecki, <i>Narody Zjednoczone. Zamierzenia i rzeczywistość</i> , Warszawa 1967, Wiedza Powszechna, ss. 425 (rec. Alfons Klafkowski)	376
M. Borucka-Arctowa, <i>O społecznym działaniu prawa</i> , Warszawa 1967, PWN, ss. 282 (rec. Anna Michalska)	377
I. Szász, <i>International Civil Procedure. A Comparative Study</i> , Budapest 1967, Wyd. Akademiai Kiadó, ss. 708 (rec. Leon Babiński)	379
W. Rusiński, <i>Zarys historii polskiego ruchu spółdzielczego</i> , cz. II 1918—1939, Warszawa 1967, Zakł. Wyd. CRS, ss. 339 (rec. Józef Zajda)	383
J. Zajda, <i>Zysk, oprocentowanie, podatek obrotowy</i> , Poznań 1966, PWE, ss. 247 (rec. Roman Domaszewicz)	388
A. Komar, <i>Struktura budżetu PRL</i> , Warszawa 1966, PWE, ss. 243 (rec. Emilia Denek i Janusz Wierzbicki)	390
Z. Knakiewicz, <i>Deflacja polska 1930—1935</i> , Warszawa 1967, PWN, ss. 371 (rec. Józef Rutkowski)	396

T. Żarski, <i>Budownictwo mieszkaniowe w Polsce 1950—1965</i> , Warszawa 1966, PWE, ss. 219 (rec. Antoni Sobczak)	399
<i>Rocznik Statystyczny Łączności 1966 r.</i> , Warszawa 1967, Ministerstwo Łączności, ss. 220 (rec. Eugeniusz Adamski, Zdzisław Karpiński)	402
R. Dyoniziak, <i>Spoleczne uwarunkowanie wydajności pracy. Próba analizy na tle funkcjonowania przedsiębiorstwa jako systemu społecznego</i> , Warszawa 1967, KiW, ss. 241 (rec. Wiktor Gabrusewicz)	405
A. Łopatka, <i>Wstęp do prawoznawstwa</i> , Warszawa 1968, PWN, s. 292 (rec. Józef Nowacki)	407
<i>Przemiany społeczne na Ziemiach Zachodnich</i> . Praca zbiorowa pod red. W. Markiewicza i P. Rybickiego, Poznań 1967, IZ, ss. 456 (rec. Andrzej Brenecz)	410
Z. Grzelak, <i>Zależność między studiami a pracą absolwentów szkół wyższych</i> , Warszawa 1965, PWN, ss. 165 (rec. Edward Manikowski)	417
M. Jasińska, <i>Proces wykołejania młodocianych dziewcząt</i> , Warszawa 1967, Wyd. Prawnicze, ss. 195 (rec. Janusz Kupczyński)	420
K. Podoski, <i>Ekonomiczno-Społeczne aspekty kształcenia</i> , Gdańsk 1966, Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku, ss. 245 (rec. Kazimierz Denek)	422
S. Jedlewski, <i>Analiza pedagogiczna systemu dyscyplinarno-izolacyjnego w resocjalizacji nieletnich</i> , Wrocław 1966, Ossolineum, ss. 263 (rec. Jan Włodarek)	425
H. T. Christensen, <i>Handbook of Marriage and the Family</i> , Chicago 1965, ss. 1028 (rec. Zbigniew Tyszką)	429

III. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

<i>Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego</i> (zebrał Henryk Dąbrowski)	437
<i>Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego</i> (zebrał Stefan Kalinowski)	439

IV. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

<i>Jubileusz pracy naukowej profesora dra Władysława Rusińskiego</i> (Stanisław Borowski)	445
»Sesja absolwentów Studium Administracji Wydziału Prawa UAM poświęcona problemom prawno-społecznym województwa szczecińskiego (Zbigniew Leoński)	447
<i>Rozprawy doktorskie na Wydziale Prawa UAM i na Wydziale Ogólnoeconomicznym WSE w Poznaniu w okresie od 1 września 1961 r. do 30 czerwca 1968 r.</i> (Anna Michalska)	448
Marian Sowula 1929—1968 (oprac. Jerzy Szczepański)	450
Józef Sulkowski 1892—1963 (Redakcja)	451

CONTENTS

I. ARTICLES

Dr. Igor I. Łukaszuk, Professor at the Kiev University, <i>The Great Socialist October Revolution and the International Law</i>	9
Mgr. Tadeusz Grzeszczyk, Adjunct at the Institute of Organization of Industrial Machinery in Warsaw, <i>Practical Effectiveness of the Functioning of inspection of Work</i>	26
Dr. Zbigniew Radwański, Professor at the A. Mickiewicz University in Poznań, <i>Formation of Ownership in Dwelling-premises</i>	44
Dr. Andrzej Wąsiewicz, Adjunct at the A. Mickiewicz University in Poznań, <i>Guarantee Fund and Other Institutions of Similar Tasks</i>	60
Dr. Leopold Stecki, Judge at the Voivodeship Court in Poznań, <i>Responsibility of Husband and Wife for Debts</i>	82
Mgr. Maria Gintowt-Jankowicz, Senior Assistant at the Warsaw University, <i>The Scope of Obligatory Force of the Decree on Basic Obligations</i>	100
Mgr. Andrzej Zębik, Senior Assistant at the University in Łódź, <i>Continuously Repeated Offense</i>	117
Mgr. Michał Bereźnicki, Voivodeship Prosecutor in Katowice, <i>Criminological Aspects of the Deficit in Money and Goods in the Socialized Trade</i>	132
Dr. Aleksander Tobis, Adjunct at the A. Mickiewicz University in Poznań, <i>Prisoners' Applications in the Procedure for Conditional Release</i>	144
Dr. Władysław Rusiński, Professor at the School of Economics in Poznań, <i>Economic History and Political Economy, Division of Tasks and Forms of Cooperation</i>	157
Dr. Seweryn Żurawicki, Professor at the Warsaw University, <i>Economics and Sociology</i>	165
Dr. Stanisław Borowski, Docent at the School of Economics in Poznań, <i>An Optimistic View of the Demographic and Economic Development. A Commentary on C. Clark's Population Theory</i>	186
Dr. Dušan Breznik, Director of the Center of the Demographic Research at the Institute of Social Sciences in Belgrade, <i>On the Problems of Analysis and Prognosis of a Population Economically Active</i>	198
Dr. Janusz Wierzbicki, Professor at the School of Economics in Poznań, <i>On the Perspective Development of Local Councils Decentralized Funds</i>	217
Dr. Elżbieta Czerwińska, Adiunkt at the School of Economics in Poznań, <i>The Dependence of the Progress Fund on the Financial Result a State Enterprise</i>	245

Dr. Andrzej Firlejezyk, Adjunct at the School of Economics in Kraków, <i>The System of Correction and the Functioning of Monetary Distribution Mechanism</i>	263
Mgr. Jerzy Wolniak, Expert of the Credit System at the Polish National Bank, Department in Poznań, <i>Changes in Organization of the Polish Bank System in the Years 1956—65</i>	284
Dr. Jan Ziemiński, Docent of the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, <i>The Principle of Rule of Law as a Method of Realization of Function of the Socialist State</i>	304
Dr. Andrzej Kwilecki, Docent at the Western Institute in Poznań, <i>Poland's Western Territories in Sociological Research and Theory</i>	320
Dr. Janusz Sztumski, Docent at the Mikołaj Kopernik University in Toruń, <i>Sociological Aspects of Stimulus Shaping the Effect of a Man's Work</i>	337
Mgr. Andrzej Gaberle, Senior Assistant at the Jagiellon University in Kraków, <i>Differences in Opinion between Judges and Assessors in Regard to Determination of Penalty. Researches on the Institution of the Councilor in the Polish Administration of Justice</i>	352
II. SURVEY OF LITERATURE	355
III. SURVEY OF DECISIONS.	437
IV. NOTES AND COMMUNICATIONS	445

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Проф. Киевского Университета, др. Игорь И. Лукашук, <i>Октябрьская Революция и международное право</i>	1
Адъюнкт Института Организации Машинной Промышленности в Варшаве, мгр Тадеуш Гжещик, <i>Практические результаты деятельности Инспекции Труда</i>	11
Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Збигнев Радваньски, <i>Возникновение обремененной собственности помещений (квартир)</i>	27
Адъюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Анжей Вонсевич, <i>Гарантийный фонд и другие, приближенные к нему по своим заданиям, институты</i>	47
Судья Воеводского Суда в Познани, др Леопольд Стецки, <i>Ответственность супругов за долги, возникшие во время существования общей собственности супругов</i>	63
Ст. ассистент Варшавского Университета мгр Мария Гинтовт-Янкович, <i>Зона бействия бекрета о налоговых обязательствах</i>	85
Ст. ассистент Лодзинского Университета, мгр Анжей Зембик, <i>Поступок и преступление постоянное</i>	103
Воеводский прокурор в Катовицах, мгр Михал Бережницки, <i>Из криминалогической проблематики товарно-денежных дефицитов в обобщественной торговле</i>	119
Адъюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Александр Гоби с, <i>Заявления заключенных в судопроизводстве об условном освобождении</i>	133
Проф. Высшей Экономической Школы в Познани, др Владислав Русиньски, <i>Экономическая история и политическая экономия — распределение заданий и формы сотрудничества</i>	145
Проф. Варшавского Университета, др Северин Журавецки, <i>Экономия и социология</i>	159
Доц. Высшей Экономической Школы в Познани, Станислав Воровски, <i>О демографическом и экономическом развитии — оптимистически</i>	167
Директор Центра Демографических Исследований Института общественных Наук в Белграде, Дузан Брезник, <i>По вопросу анализа и прогноза профессионально деятельного населения</i>	189
Проф. Высшей Экономической Школы в Познани, др Януш Вежбицки, <i>Перспективы развития фондового хозяйства народных советов</i>	199
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани, др Эльжбета Червиньска, <i>Зависимость фонда развития от финансового результата в центрально управляемом предприятии</i>	219
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Кракове, др Анжей Фир-	

лейчик, Система корректуры фонда зарплаты и функционирование денежного механизма распределения	247
Специалист по кредитной системе в Национальном Польском Банке, Отделение в Познани, мгр Ежи Вольняк, Преображения организационных форм польской банковской системы в 1956—1965 гг.	265
Доц. Университета им. М. Кюри-Склодовской в Люблине, др Ян Зембиньски Принципы законности, как метод осуществления функции социалистического государства	285
Доц. др Анджей Квилецки из Западного Института в Познани, Западные земли в исследованиях и социологической теории	305
Доц. Университета им. М. Коперника в Торуне, др Януш Штумски, Социологические аспекты стимулов, формирующих производственную деятельность человека	323
Ст. ассистент Ягеллонского Университета в Кракове, мгр Анджей Габерле, Расхождения между судьями и присяжными заседателями по вопросу присуждения наказания	339
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	357
III. СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА	437
IV. ОТЧЕТЫ И СООБЩЕНИЯ	445